

Girant ^a 78 rpm

Any 8 - Núm. 17 - juliol 2010

Butlletí gratuït de l'Associació
per a la Salvaguarda
del Patrimoni Enregistrat

ASSOCIACIÓ PER A LA SALVAGUARDA DEL PATRIMONI ENREGISTRAT

Inscrita en el "Registre d'Associacions de la Generalitat de Catalunya" amb el n° 25439, de la secció 1ª del Registre de Barcelona, el 14 de novembre de 2001.
Quota d'adhesió 35 euros a l'any.

Objectiu principal

Promoure i participar en qualsevol activitat relacionada amb la conservació i difusió del patrimoni enregistrat

Activitats més destacables

Edició del butlletí "GIRANT A 78 rpm".
Participació en actes públics per difondre els nostres objectius.

Junta directiva:

President: Josep Perramon i Baqué

Telèf. 93 379 00 52. e-mail Josep_perramon@terra.es

Vicepresident: Enric Nart i Torres - T. 93 311 16 88

Secretària: Mercè Rubió i Boada

Telèf. 93 843 01 80. e-mail mrubiob@uoc.edu

Secretaria Tècnica: Ramon Ripoll i Arcarons

C/ Navas de Tolosa, 264, 2on. 2a. - 08027 - Barcelona

Telèf. 699 21 31 66. e-mail asocaspes@hotmail.com

Tresorer: Eduard de Cáceres i Bosch

Telèf. 93 418 54 06. e-mail gmpp@gmpp.net

Vocal: Jaume Figueras i Garcia

Telèf. 93 430 15 49

Lloc de reunió

CASA DEL MAR

C/ Albareda, 1 - 13, aula (preguntar a recepció)

Segon dimecres de cada mes a les 19 hores.

Metro: línies 2 i 3 Paral·lel - Bus: 20-21-24-57-157-64 i 36.

Pàgina web: www.aspe.cat

Seu social:

Oficines de l'empresa

THE PROJECT

Diagonal, 482, 2n.2ª

08006 Barcelona

theproject.cat

A LA PORTADA

Disc de Conxita Badia enregistrat els anys 40 a Buenos Aires.

SOTA

Fotografia de la soprano i "liederista" Conxita Badia i Millàs (1897 - 1975) dedicada a Ràdio Associació de Catalunya i publicada per la revista de l'emissora al maig de 1935.

PRESENTACIÓ A MAÓ DEL DISC COMPACTE DE PILAR ALONSO A L'ARXIU D'IMATGE I SO DE MENORCA DEL CONSELL INSULAR DE MENORCA

Dintre de les Jornades de portes obertes de l'Arxiu d'Imatge i So de Menorca, el passat dia 15 d'abril vàrem presentar el nostre disc, comptant amb la presència del Conseller de Cultura, Patrimoni, Educació i Joventut.

L'acte molt concorregut va tenir com a convidada a la popular Núria Feliu que va cantar alguns temes del disc i va animar molt al públic assistent, entre el que s'hi trobava una cosina de la cupletista de Maó, Esperança Pons Alonso.

Núria Feliu, Mercè Rubió i Josep Perramon
Foto del diari "Última Hora de Menorca"

De l'esdeveniment se'n va fer ressò la premsa local i el diari "Última Hora de Menorca" va dedicar una plana amb una àmplia ressenya a les seves edicions gràfica i digital. Qui vulgui ampliar informació pot fer-ho a l'enllaç següent:

<http://ultimahora.es/menorca/noticia/noticias/local/el-cuple-revive-con-la-voz-de-pilar-alonso.html>

També s'han publicat diverses cròniques del disc:

- Jordi Gargallo ho fa en el nº.185 del butlletí de l'"Associació Musical de Mestres Directors", anar a: <http://www.assmmd.org/> i punxar "Vibracions" i el número de butlletí.
- Ramon Ripoll al núm. 105 de la revista "Amics de la Poesia del Casc Antic".
- Sebastià Gràcia al diari "La Mañana" de Lleida els dies 29 de maig i 5 de juny.

MEDALLA D'OR AL MÈRIT CULTURAL DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA PER THE PROJECT

1 - EDITORIAL

El plenari del Consell Municipal de Barcelona, reunit en sessió ordinària el passat mes de novembre, ha atorgat la Medalla d'Or al Mèrit Artístic a l'empresa **The Project**.

La decisió remarca la tasca d'aquesta empresa per la difusió del jazz a Barcelona mitjançant l'organització del Festival Internacional de jazz de Barcelona (41è). **The Project** ha convertit aquest Festival, any rere any, en una cita imprescindible en els circuits musicals i ha posat Barcelona en un lloc destacat del panorama jazzístic internacional. El Festival ofereix al públic de la Ciutat les actuacions de les figures més destacades del jazz internacional sense oblidar mai als creadors catalans i espanyols d'aquest gènere musical ni a les big bands de les escoles que promouen l'ensenyament del jazz a la Ciutat, es compromet amb els clàssics i alhora amb la promoció dels corrents més innovadors del jazz.

Fundada el 1988 per Tito Ramoneda i Joan Roselló, **The Project** s'ha consolidat com a empresa líder en gestió d'espectacles musicals, esdeveniments de gran convocatòria i events per a les empreses. **The Project** organitza més de 300 produccions i actes a l'any amb una afluència total de públic de més de 500.000 espectadors. Igualment desenvolupa i coordina diversos festivals com el de jazz de Barcelona, el festival de música afroamericana espiritual *Els Grans del Gospel*, el festival de guitarra de Barcelona, i el festival de flamenc *De Cajón i!*

Drets d'esquerra a dreta: Iñaki Martí (The Project), l'Alcalde Jordi Hereu, Tito Ramoneda i Joan Roselló (The Project)

ASPE felicita l'empresa **The Project** per aquest gran reconeixement de l'Ajuntament de Barcelona, molt particularment els seus directors, Tito Ramoneda i Joan Roselló, socs de la nostra Associació des de fa uns quants anys, i inestimables col·laboradors ja que, com tots sabeu, ens permeten utilitzar la seva adreça com a seu d'ASPE, la seva sala per a les nostres reunions de Junta, i les seves oficines com a punt de venda dels nostres CDs. Que puguin tenir molts èxits semblants i!!

2 - ACTE DE LLIURAMENT DE MEDALLES

Al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona i amb l'assistència de l'Alcalde de Barcelona Jordi Hereu i del delegat de cultura Jordi Martí a les 19 hores del passat dimarts dia 2 de febrer, va tenir lloc l'acte de lliurament de les **Medalles d'Or al Mèrit Artístic** a les empreses Mas i Mas i a The Project i la **Medalla d'Or al Mèrit Cultural** al Taller de Músics.

Va encetar l'acte el grup de jazz tradicional "Jinz Jazz Band" fent l'entrada al saló i desfilant pel passadís central amb una interpretació de jazz-hot al més pur estil Dixiland. Tot seguit el veterà periodista i crític musical Albert Mallofré va glossar les figures dels guardonats. De Mas i Mas la gestió de 50 anys en el club de jazz Jamboree, a The Project la promoció de la música en directe a través del Festival Internacional de Jazz, i al Taller de Músics l'impuls durant 30 anys el jazz i el flamenc i per habilitar espais als artistes joves. Després de l'entrega de medalles va cloure l'acte una petita actuació de l'esmentada Jinz Jazz Band.

Actuació de la Jinz Jazz Band.

NOVETATS DE LA COL·LECCIÓ F. B. FONÒGRAFS, GRAMÒFONS I RÀDIOS.

Ja fa més de cinc anys que un grup de gent d'ASPE va visitar l'exposició "Retrospectiva del sonido" que el nostre bon amic i soci Filiberto Bachero té a la localitat castellonenca d'Alcora. De la trobada en va quedar constància gràfica al número 6 de desembre de 2004 d'aquesta publicació.

De llavors ençà, la col·lecció ha anant creixent sense parar tant en quantitat com en qualitat i fa uns mesos vàrem rebre una trucada de Filiberto, comunicant-nos les darreres novetats, tant pel que fa a incorporacions d'aparells reproductors, com de la posada al dia del seu DVD divulgatiu i també de la seva pàgina web www.coleccionfb.com/ dissenyada i confeccionada per ell mateix que com no podia ser d'altra manera recomanem visitar.

Tot seguit reproduïm tres d'aquestes "Joies" que recentment han incrementat el patrimoni de tan singular exposició.

© Josep Perramon

GRAMÓFONO LA FRANCO HISPANO SUIZA (GM)
POLYPHONE. MOTO NUM. 20 (Clave Telegráfica: MOTOFON)

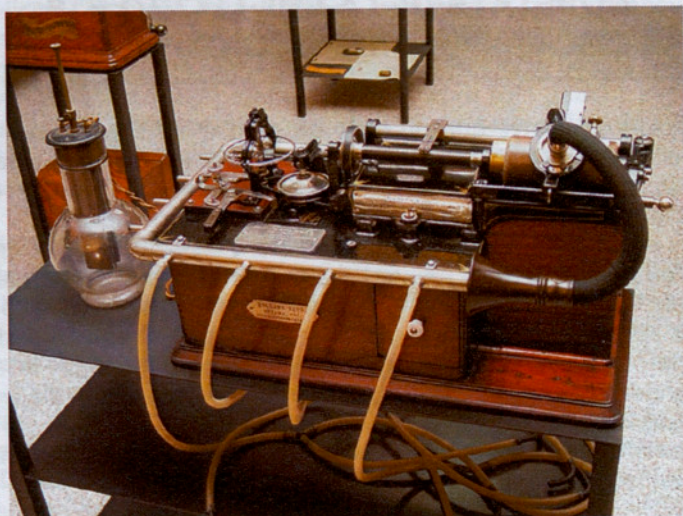
Patente nº 51083

Motor: Aire caliente, diseño de Robert Stirling 1.816

Combustible: Alcohol

1.911 España

FONÓGRAFO EDISON CLASS M
(Pila de Grenet 2,5 V - bicromato potásico)
2 min
1.888 USA

GRAMÓFONO THE GRAMOPHONE COMPANY
E. BERLINER (Monedas)
1.898 GB

INDEX DELS ARTICLES PUBLICATS A GIRANT A 78

Any	Nº Butlletí	Autor	Títol	Pàgines
1	But. 1-1(2002)	Perramon, Josep	Presentació de l'ASPE	p. 3-4
1	But. 1-2(2002)	Torrent, Antoni	Visió Europea del naixement de l'enregistrament sonor	p. 5-8
1	But. 1-4(2002)	Vila, Joan	Emili Vendrell, una vida pel teatre	p.11-15
1	But. 1-3(2002)	Fradet, J.L.	Alguns aspectes tècnics	p. 9-10
1	But. 2-1(2003)	Molas, Esther	Presentació pública de l'ASPE a Barcelona	p. 3
1	But. 2-2(2003)	Perramon, Josep	Gaictà Renom	p. 4-8
1	But. 2-3(2003)	Pons, Josep	Recordant els discos dels "Balls de gramola" en la Cabrera de la postguerra	p. 8-10
1	But. 2-4(2003)	Ullate, Margarida	Parlant amb Margarida Ullate, directora de la Fonoteca de la Biblioteca de Catalunya	p.11-13
1	But. 2-5(2003)	Vila, Joan	Reproducció actual dels discs de 78 rpm	p.14-15
1	But. 3-1(2003)	Torrent, Antoni	Girant al voltant dels "Berliners"	p. 3-7
1	But. 3-2(2003)	Molas, Esther	Entrevista a Josep Perramon	p. 7-9
1	But. 3-3(2003)	Valls, Esteve	Conxita Supervia	p. 10-15
1	But. 3-4(2003)	Valls, Esteve	Catalogació de la col·lecció de discs 78 rpm de l'Acadèmia Marshall	p. 15
2	But. 4-1(2004)	Nart, Enric	Aquell jazz	p. 3
2	But. 4-2(2004)	Ardevol, Ricard	La Nostra amiga Mary Santpere	p. 4-5
2	But. 4-3(2004)	Torrent, Antoni	Efectes secundaris dels discs a 78 rpm	p. 5-12
2	But. 4-4(2004)	Vila, Joan i Valls, Esteve	La discografia de Maria Barrientos	p. 13-15
2	But. 5-1(2004)	Quiñones, Xavier	Pep Marquès	p. 3-5
2	But. 5-2(2004)	Molas, Esther	Entrevista a Joan Vilà	p. 6-8
2	But. 5-3(2004)	Gomez Montejano, Mariano	Fonógrafo en España, El	p. 8-10

2	But. 5-4(2004)	Valls, Esteve i Vilà, Joan	Discografia de Conchita Supervia, 1a part	p. 11-15
2	But. 6-1(2004)	Perramon, Josep	Visita Exposició "Retrospectiva del sonido"	p. 3-
2	But. 6-2(2004)	Ullate, Margarida	Presentació de l'ASPE a L'Ametlla del Vallès, 22 octubre 2004	p. 4-5
2	But. 6-3(2004)	Torrent, Antoni	Acceptar la realitat o exigir qualitat als enregistraments a 78 rpm	p. 5-8
2	But. 6-4(2004)	Gómez Montejano, Mariano	El fonógrafo en España (2a part)	p.9-11
3	But. 7-1(2005)	Nart, Enric	Aquell Jazz: Artie Shaw	p. 3
3	But. 7-2(2005)	Pujol Baulenas, Jordi	El Jazz a Barcelona 1920-1965	p.4-5
3	But. 7-3(2005)	Valls, Esteve	Quan les reconstruccions de 78 rpm són realitat i qualitat	p.6-8
3	But. 7-4(2005)	Gomez Montejano, Mariano	El fonógrafo en España	p.10-11
3	But. 7-5(2005)	Quiñones, Xavier	Discografia del cuplet català	p.12-13
3	But. 7-6(2005)	Valls, Esteve i Vilà, Joan	Discografia de Conxita Supervia, 3a part	p. 15-18
3	But. 8-1(2005)	Ardèvol, Ricard	Tarazona con Raquel Meller	p. 3-4
3	But. 8-2(2005)	Quiñones, Xavier	El disc elèctric a Barcelona	p. 5
3	But. 8-3(2005)	Gomez Montejano, Mariano	El fonógrafo en España	p. 6-8
3	But. 8-4(2005)	Torrent, Antoni	Una recerca interessant	p. 9-13
3	But. 8-5(2005)	Rubió, Mercè	Congrés IASA 2005 Barcelona, 11-15 setembre	p. 14-15
3	But. 8-6(2005)	Valls, Esteve i Vilà, Joan	Discografia de Conxita Supervia 4a part	p. 16-19
4	But. 9-1(2006)	Caceres, Eduard de	Pau Civil a Tecià	p. 3-4
4	But. 9-2(2006)	Vilà, Joan	Un misteri anomenat Inocencio Navarro	p. 5-8
4	But. 9-3(2006)	Torrent, Antoni	Una recerca interessant 2a part	p. 9-18
4	But. 9-4(2006)	Rubió, Mercè	ASPE a l'Institut d'Estudis Americans	p. 19

4	But. 10-1(2006)	Ardèvol, Ricard	Recordant a Marcos Redondo	p. 3-5
4	But. 10-2(2006)	Rubió, Mercè	Apunts per a una bio-discografia de Pilar Alonso	p. 6-12
4	But. 10-3(2006)	Ferret Puigol, Josep	Sobre les orquestres vuitcentistes a Catalunya	p. 13-14
4	But. 10-4(2006)	Perramon, Josep	78 rpm a la ràdio	p. 15
4	But. 10-5(2006)	Rubió, Mercè	Presentació del nou disc de l'ASPE	p. 16-19
5	But. 11-1(2007)	Perramon, Josep	Lina Dalvy, Hermanas Russell	p. 3-5
5	But. 11-2(2007)	Torrent, Antoni	Primeres Gravacions de Masses corals	p. 6-12
5	But. 11-3(2007)	Nart, Enric	Promoció disc "Músics i actors catalans 1904-1948" Casa del Mar	p. 13
5	But. 11-4(2007)	Rubió, Mercè	Visita Parlament de Catalunya	p. 14
5	But. 11-5(2007)	Vilà, Joan	Aspectes del disc de 78 rpm	p. 15-16
5	But. 11-6(2007)	Valls, Esteve	Proposta per a una base de dades de discs 78 rpm	p. 17-18
5	But. 12-1(2007)	Simarro, Dolors	Influència de la música en el caràcter de les persones	p. 3
5	But. 12-2(2007)	Torrent, Antoni	Santa Espina ja és centenària, La	p. 4-10
5	But. 12-3(2007)	Blanchard, S.	Fabricació i registre elèctric dels discs fonogràfics	p. 11-14
5	But. 12-4(2007)	Perramon, Josep	Aspe a l'Ateneu de Tarragona	p. 15
5	But. 12-5(2007)	Torrent, Antoni	Inicis de la Banda Municipal de Barcelona i els seus primers enregistraments musicals	p. 16-18
5	But. 12-6(2007)	Vilà, Joan	Problema de les velocitats dels discs	p. 19
6	But. 13-1(2008)	Perramon, Josep	Serramont (1906-1990)	p. 3-7
6	But. 13-2(2008)	Patmore, David	El seu número sempre surt	p. 8-11
6	But. 13-3(2008)	Torrent, Antoni	Inicis de la Banda Municipal de Barcelona (2ª part)	p. 12-17
6	But. 14-1(2008)	Perramon, Josep	Visita a Viniscum	p. 3-4

6	But. 14-2(2008)	Rubió, Mercè	Presentació disc compacte "Cant corala a Catalunya 78 rpm.1906-1952"	p. 4-5
6	But. 14-3(2008)	Torrent, Antoni	Primers enregistraments a casa nostra, Els	p. 6-10
6	But. 14-4(2008)	Torrent, Antoni	Reflexions en veu alta	p. 11-13
6	But. 14-5(2008)	Perramon, Josep	Ràdio a 78 rpm, La	p. 14-16
6	But. 14-6(2008)		Lletra catalana d'"Ester"	p. 16-17
6	But. Especial	Vilà, Joan (coord.)	Lletra de les cançons	p. 3-27
7	But. 15-1(2009)	Perramon, Josep	Ramon Evaristo	p. 3-7
7	But. 15-2(2009)	Rubió, Mercè	Arxiu d'imatge i So de Menorca	p. 7-9
7	But. 15-3(2009)	Perramon, Josep	Descoberta d'una plaça	p. 9-10
7	But. 15-4(2009)	Olivares, Lluís	Francis Albert Sinatra	p. 11-12
7	But. 15-5(2009)	Torrent, Antoni	Sardanes a 78 rpm	p. 13-17
8	But. 16-1(2009)	Ardevol, Ricard	Ramon Calduch	p. 3-4
8	But. 16-2(2009)	Valls, Esteve	Recuperació del so enregistrat	p. 4-5
8	But. 16-3(2009)	Rubió, Mercè	Fonoteca de Música Tradicional Catalana	p. 5-6
8	But. 16-4(2009)	Torrent, Antoni	Orfeo Català a Londres, juny 1914	p. 7-15
8	But. 16-5(2009)	Perramon, Josep	Visita al magatzem i laboratori de la Fonoteca de la Biblioteca de Catalunya	p. 15-18

L'ORFEÓ CATALÀ S'ESTRENA A PARIS I A LONDRES (Segona part)

CRITICA al primer concert de Paris

"L'Echo de Paris" i **"l'Excelsior"** coincideixen en afirmar *"que els nostres tenors, així que canten descobertament i fort, tenen una tendència a donar un timbre nasal o gutural"*.

La crítica, excepte contades opinions, fou molt favorable i dirigida a algunes peces musicals. S'escapa del meu propòsit ressenyar les crítiques i les rèpliques.

Quitartt, referint-se al **"Credo"** de Palestrina escriu: *"En veritat vos dic que semblant realització es d'un molt gran artista."*

Lluís Schneider escriu: *"En Millet es ben de veres un benemèrit de la religió artística... sos executants semblen servir alguna idea més alta encara que la música"*.

"Comedia" E. Vuillermoz. escriu: *"Jo aconsello als nostres cantaires de no anar als concerts de l'Orfeó: és per a ells l'únic medi de conservar el llur orgull d'ésser francesos"*. Aquesta opinió tan fresca i sincera, escrita per un crític francès, té molt de mèrit.

"Le Gil Blas." **Georges Pioch**. Escriu: *"Cal donar mercès als organitzadors del Congrés Internacional de la Música d'haver convidat a revelar-se a casa nostra semblants cantaires, que són assenyalables, malgrat llur caràcter anònim, entre els artistes més reals de la música."*

"Le matin" Alfred Bruneau. *"Però és en les cançons populars que s'és mostra realment superior. Expressà tota la joia, tota la melangia, tota la poesia d'una raça. Fou amb gust aclamat."*

Entre les musiques d'altres temps, algunes d'elles ben conegudes, s'ha de fer un lloc apart a les cançons populars catalanes"

Le Journal des Débats. *"Concert inoblidable, que ha valgut an aquesta meravellosa orquestra humana un triomf que no es pot dir. El programa era d'una gran varietat. On Mr. Lluís Millet i els seus cantaires han mostrat de la manera més emocionant tots els recursos d'un art incomparable, ha seguit en l'execució del Credo de la Missa del Papa Marcel, de Palestrina."*

L'Echo de Paris. (Adolphe Boschot)

Entre les musiques d'altres temps, algunes d'elles ben conegudes, s'ha de fer un lloc apart a les cançons populars catalanes... per la vivesa, l'encisadora dolçor i per tots els matisos de l'execució, per la magistral justesa d'aquest cor nombrós, sòlid i dúctil, poixant i delicat."

Le Figaro. Henri Quittard.

Referent al **Credo** de la Missa del Papa Marcel diu:

...en Lluís Millet donà a aquell troç musical una interpretació tant bella, tant gran, tan magníficament ordenada, que no semblava sinó que el sentíssim veritablement per primer cop. En veritat vos dic que semblant realització és d'un gran artista." (sic).

L'Eclair. G. Jean Aubry. Escriu:

"Des dels chors rusos de Boris Godounov, cap conjunt choral no havia promogut en nosaltres una tal exaltació interna". (sic)

L'intransigent. Gustave Bret. Referent al primer concert escriu:

"La vesprada d'air va veure la més bella manifestació choral que Paris bagí mai vist. Ens han visitat admirables chors hol-landesos, russos, anglesos: mai hem sentit res que se semblés an aquest extraordinari conjunt català. La perfecció tècnica que pot alcançar, sota la direcció d'en Lluís Millet, no es pot imaginar... i es comprèn que tots els artistes que passen per Barcelona... quedin estupefactes i meravellats, i es comprèn així mateix els elogis que, un music poc pròdig

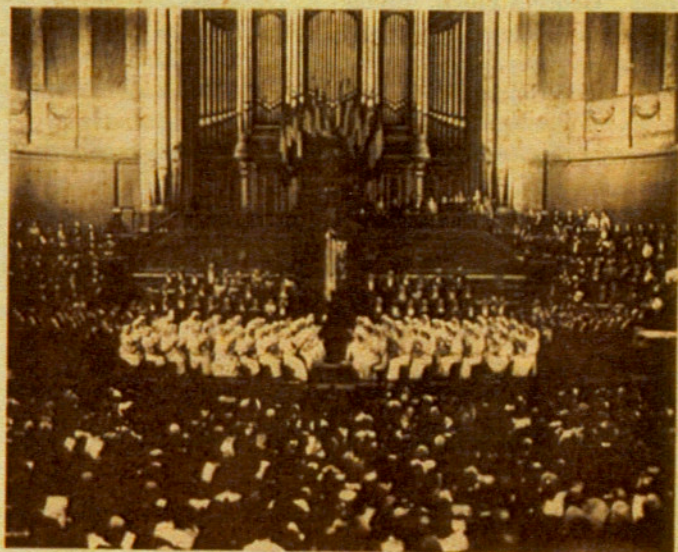
d'alabances, Richard Strauss, ha volgut tributar-li públicament. Ja des del primer número, compost de cançons populars d'una poesia admirable, tota la sala restava captivada". (sic).

Els elogis encesos i enfervorits per part de la premsa especialitzada continuen. Analitzen cada una de les peces musicals interpretades fent menció especial a: *Cant de la senyera, El cant dels ocells, La mort de l'escolà, O magnum mysterium i el Credo.*

CRITICA al segon concert de Paris.

Le courrier de l'Argentine. H. Quittard. Escrivia:

"En el quadre encisador de la Sala del Teatro dels Camps Eliseus, L'Orfeó Català ha obtingut l'altre vespre, un dels triomfs més esclatants que es recordin a Paris, en el món de l'art... tota la gran premsa, tots els crítics n'han quedat sorpresos i meravellats. No n'hi ha cap que, sincerament, no envegi a Barcelona, Catalunya, Espanya, que compten en l'actualitat amb la més sorprenent, la més meravellosa massa coral que hi ha al món". (sic).

*París. El Orfeó Català en la Sala
del Trocadero (1914)*

Le Gil Blas. G. Pioch. Ressenyava:

L'execució d'un Himne a setze veus de Mr. Richard Strass, pot ser presentada com exemple a tots els choristes de l'univers, i en primer lloc als choristes francesos. No oblidarem mai la visita que ens ha fet l'Orfeó Català Tant-de-bo que el seu record se convertís en una lliçó per aquells que a França s'ocupen del cant coral. (sic)

L'Accion française J. Darnaudat relata:

Vetlla sublim!. Pot ser la més encisadora de totes aquelles que m'han fet sentir les joies de la musica!

Els cors celestials deuen cantar així! Glòria an Millet, artista genial, que ha format aquest meravellós, aquest incomparable exèrcit de cantaires... d'una justesa i d'una perfecció mai sentides.

Visca en Lluís Millet. Visca en Pedrell. Visca en Nicolau, Visquen vós, deliciosa sopran solista; que jo, en mon llit de mort, encara sentiré el vostre re, sol, re sobre la paraula rossinyol! Visca l'Orfeó Català! Visca l'art!" (sic).

Quan menciona la *sopran solista* s'està referint a la mallorquina **Andrea Fornells** que ja era coneguda com a notable soprano solista.

Le Figaro. H. Quitard, escrivia sobre la cobla:

...Una orquestra popular,, la Cobla Peralada, ens va fer sentir alguns aires de dansa d'un sabor singularment característic.

En primer lloc per la sonoritat: el timbre agrest i nasal dels petits i grans oboes (tenores i tibles), encarregats de sonar el tema de les cançons, es marida d'una faísó ben divertida amb les àgils floritures del flabiol i amb el mormolament obstinat del tamborí. Però més característiques encara semblen els temes acolorits per aquesta instrumentació pintoresca i rústica: l'originalitat i vigor del ritme, l'elasticitat ondulant de la línia melòdica, l'intensitat del sentiment expressiu, en una paraula, la musicalitat, són del tot assenyalables.

Crítica durament **L'Himne** a setze veus de R. Strauss *Cal confessar que l'audició d'aquesta obra va causar una decepció gairebé general. L'inspiració es del tot ordinària...està mancada de les qualitats més essencials del gènere... Que un mestre del valor de R. Strauss...experimentat quan se tracta de combinacions orquestrals, sols hagi sabut tant malament treure partit de les veus, es una cosa bastant estranya...mentre que l'interpretació de l'Himne a setze veus .. ha provat que l'Orfeó, sota la direcció del Mr. Millet, pot traduir amb tota la perfecció desitjable les composicions més complexes i més difícils que mai s'hagin escrit per a chor (sic).*

L'Eclair.

...interpretant el desig de la majoria del públic, l'Orfeó afegí al programa la sentida composició d'en Nicolau, La mort de l'escolà que obtingué el primer dia un èxit extraordinari.

Les sardanes, executades per una petita orquestra (10 musics), d'instruments de vent d'estranyes sonoritats, atractives i pintoresques, que accentuaren encara més el caràcter profundament nacional de tota la primera part del programa. (sic)

La Liberté. G. Samazeuilh. Ressenya:

*Hem d'agrair als Amics de la Musica i a la Societat Bach, l'idea de d'organitzar, amb motiu del Congrès, les tasques del qual han sigut referides detalladament pels diaris, les dues belles sessions d'aquests dies passats... entre peça i peça, va experimentar un grandíssim plaer escoltant les sardanes catalanes, l'atractiu principal de les quals consistia en la sonoritat rústica i incisiva de la cobla, utilitzada no fa gaire temps a Béziers.(sic) Naturalment s'està referint a la cobla **Principal de Peralada**.*

Amb plaer m'uneixo als aplaudiments entusiastes amb que fou festejat aquest conjunt català i son qüestió convençut Mr. Lluís Millet. I desitjo, sobre tot, que llur exemple ...produeixi a casa nostra, alguns fruits. (sic).

L'Humanité. Cyrille.

Després de lloar la qualitat del concert destaca, per d'amunt de tot: La mort de l'escolà" d'Antoni Nicolau i manifesta:.. es d'una bellesa corprenedora... Crítica durament l'Himne a 16 veus, no per la seva interpretació, si no per la poca qualitat

de la partitura, i acaba dient: *l'Orfeó Català va triomfar heroicament d'una prova tant important.*
Le Gaulois L.S. Referent a la cobla relata:

Entre les dues parts d'aquest concert magnífic dedicat al cant vocal, hem sentit la Cobla de Peralada, banda d'instrumentistes que toquen sardanes, mena de danses populars i rústiques. Rés més curiós que aquests músics, el primer dels quals toca a la vegada el flabiol i el tamborí, que ritma la dansa; altres músics toquen oboès rústics, de sonoritat molt fortes, del gènere que va utilitzar Mr. Déodat de Séverac en el saborós preludi d'Helena de Sparta. Afegim an aquests oboès els metalls (cornetins - fiscorns) i un contrabaix de cordes. Sembla sentir-se tot una multitud camperola desencadena en una dansa frenètica. El so cridaner del flabiol sembla que se'n va a topar contra les muntanyes, i els oboès escalen els cims. Evidentment, això no es gran art, art distingit, però és color, és quelcom d'agrest, és l'aire lliure que canta. (sic)

Comedia E. Vuillermoz. Referent a la cobla escriu.

"Apunten l'èxit particular de les danses populars executades per la Cobla Peralada, orquestra local característica a la qual els enormes oboès camperols donen les esclat enlluernador de llurs sonoritats cridaneres i vibrants de llum. Aquest timbres, d'una cruessa i d'una verdor ben rústegues, han refrescat i encantat els timpans fatigats de la nostra gent de ciutat. Aquest petit grup... fou festejat com si es tractés del resultat de les recerques orquestrals més refinades. Certament sa riquesa ingènua, mereixia aquest homenatge".

Excelsior J. Chantavoine.

Després de descriure, al seu aire, els instruments de la cobla escriu: *El conjunt formava sonoritats aspres i joïoses, on els dos oboès graves (tenores) oferien una nota particularment sabrosa i original. En la sala tancada del Trocadero, amb tot i ésser força espaiosa i plena d'ecos, hi havia encara un xic de duresa en aquest timbres camperols; però en una plana, al peu d'una muntanya, on s'hi veurién pasturar vaques, i per fer ballar algun aplec de gent pagesa per medi de les tonades aixcerides que executava, aquesta orquestra senzilla deu adquerir un valor pintoresc incomparables. Fou tant aclamada com l'Orfeó..* Sense comentaris.

L'Intransigent. Gustave Bret

Referent a la cobla escrivia: *Quina revelació també foren per a nosaltres aquestes danses tocades per una orquestra local, que ens oferia les sonoritats més riques, més encisadores i mes lluminoses! Ditzós país aquell on el poble sencer i (entenc amb aquest mot totes les classes de la societat) dansa a l'aire lliure al so de la bella música, i on els més excel·lents compositors no es desdenyen d'escriure, per aquest balls populars, músiques sempre noves! Res pot donar idea del ritme, del goig, del sol que hi ha en les tres sardanes que foren executades per la cobla de Peralada: La primera, de'n Morera (Serra amunt), conté una frase d'una bellesa emocionant. La segona d'en F. Pujol (Jovenívola) es valenta i flexible" (sic)*

La tercera d'en Manen, que fou un bis, i probablement "Camprodon". *"Es més senzilla i menys característica. L'èxit d'aquest conjunt instrumental era de prevenir. I es de prevenir també que, podent viatjar més fàcilment que l'Orfeó Català, la Cobla Peralada tornarà ben pròximament*

Ens en felicitarem.

Les opinions escrites són molt extenses. Des dels diaris passant per les revistes i les publicacions periòdiques especialitzades, totes mostren la perplexitat davant els concerts de l'Orfeó Català. Els millors elogis foren per la "Mort de l'escolà", "L'beren Riera, Ob magnum misterium i el Credo de la Missa del Papa Marcel de Palestrina.

Frases com: la grandiosa sala del Trocadero ha quedat petita per escoltar la millor formació coral del món, o que aquesta formació cloïa digníssimament el V Congrés de S.I.M., abunden als diaris i revistes especialitzades

Referen a les execucions de la cobla Principal de Peralada no va sorprendre a tothom; però en general, el públic la comprengué i obtingué bona crítica. Destaquen el seu caràcter bucòlic i la singularitat del so dels seus instruments. Desconeixen, però, els nom dels instruments i qualifiquen el seu so i art com a camperol i primari.

Aquestes singularitats ja foren emprades per la cobla Antiga Pep de Figueres el 1.908 per atreure el públic de París: *Camperols empordanesos toquen i ballen les seves danses*” o “*pastors de les muntanyes de l'Empordà toquen i ballen les seves danses ancestrals*. Era la tardor de 1908. Segurament que algun crític recordava encara els seus escrits sobre aquell esdeveniment.

Be ha arribat el moment de fer les maletes i emprendre cap a Anglaterra.

(Continuarà)

Vilassar de Mar abril 2008

Antoni Torrent Marquès©

Fons consultades:

- .- Revista Musical Catalana abril de 1914. (Procedència: Fonovilassar78)
- .- Revista musical Catalana setembre de 1914 (Procedència: Fonovilassar78)
- .- Hemeroteca de “La Vanguardia”.
- .- Hemeroteca del Diari de Barcelona (Biblioteca de Catalunya)
- .- Revista del 50è aniversari de l'Orfeo Català.

DISCOS DE 78 rpm. d'ASPE

Us recordem que podeu consultar el nostre fons de 1625 discos de 78 rpm. a la Web:
<http://www.aspe.cat/>

DISCOS COMPACTES QUE TE EDITATS L'ASPE.

Any 2006

L'ASSOCIACIÓ PER
A LA SALVAGUARDA
DEL PATRIMONI
ENREGISTRAT (A.S.P.E.)

GIRANT A 78 RPM
MÚSICS I ACTORS CATALANS
1904 - 1948

1 MUNTANYES DEL CANIGÓ (Cançó popular) INOCENCIO NAVARRO. Arranj. Concorde Gelabert. 1918	2:09	14 LO FERRER DE TALL (Sesú) PILAR BALADA ENRIC BORRÁS. 1923	2:50
2 AY, AY, AY (Roman Pérez Fina) CONXITA SUPERVIA. 1931	3:04	15 PRIMAVERAL (Josep Albert-Marie Vierge) CANÇÓ MARIA ESPINALT. 1945	2:15
3 LES FULLES SEQUES (Guineu i Miquel) SARDANA ORFEO GRACIENS. Dir. Joan Balcells. 1919	3:03	16 ESPARTERO (Albert Cora) VALS-JOTA Orquestra ESCOLANS. 1928-1929	2:24
4 HIMNE A BARCELONA (J.F. de Sagana-Martínez Valls) DE LA REVISTA "CHARIVARI" JOSEP TORRES amb Orquestra i cor. 1927	3:06	17 NOCHES DE ANDORRA (Josep M. Tarradas) Orquestra COLUMBIA. Dir. Josep M. Tarradas. Tenors: Josep Coll. 1945	2:39
5 CUENTO (J.R.) RECITAT JOSEP SANTPERE. 1928-1929	2:33	18 MARICITA DE L'ULL VIU (Casals-Pérez Martínez) CUPLET PILAR ALONSO. Orquestra dir. Concorde Gelabert. 1920	2:46
6 DALE DE BETÚN (Miranda-Pérez) VALS-JOTA Orquestra DEMON'S JAZZ i cor. 1932	2:58	19 AVE MARIA (Bach, Arani, Gossard) JOSEFINA HUGUET. 1904	2:48
7 LO DE AHIR POTPUCCI Orquestra JALUME PLANAS. Arranj. "Discos vivientes". 1931	3:21	20 LA PECADORA (Pere Rigau) SARDANA Copia LA PRINCIPAL de l'Amplurà. 1900	2:47
8 CEREBRINO MANDRI (Rabichon) SARDANA M. Viladoms-E. Sagi Ullán i Còpia Barcelona. 1933-1934	3:17	21 NIT DE FALLES (El Godó) PAS DOBLE VALENCIA Banda Regional VALENCIANA. 1948	2:56
9 DO THE DUBONNET (Raynald-Sams-Eaton) FOXTROT Orquestra ENRIC MADRIGUERA, vocal Patricia Gilmore. 1942	2:44	22 EL CANT DELS OCELLS (Lluís Millet) CANÇÓ ORFEO CATALÀ. Dir. Lluís Millet. 1930	3:14
10 JOTA MALLORQUINA (Joaquín Estévez) Agrupació Folklòrica VALLEMOSSA. Dir. Torner Estévez. 1932	2:57	23 TORNANT DE PARIS (V. Juel-E. P. Ricard) CUPLET MERCEDES SERÓS. Dir. Dir. Concorde Gelabert. 1925	3:01
11 MUJER (Josep Borras Valls) CANÇÓ MERCE PLANTADA, amb Orquestra. 1930	2:19	24 LOS CADETES DE LA REINA (Pablo Lara) SELECCIÓ Orquestra EDUARDO TOLDRA. Dir. Eduard Toldrà. 1930	4:22
12 HIMNO DE RIEGO (Dir. Josep Lluís de Gispert) Banda Municipal de Barcelona. 1936	1:49	25 MARXA DE MOLINERS (Car Zeller) Quartet Vocal ORPHEUS. 1930	2:18
13 EL RELOJ DE LUCERNA (Rogier Margulies) Part III Duo: MARIA DARNIS i INOCENCIO NAVARRO. 1915	6:10	26 SOBRE LAS OLAS (Joaquín-Ricard) VALS Cor d'homes ORFEO de SARRIÀ i Orquestra CRAZY BOYS. Dir. Pascual Godés. 1933	3:14

Any 2008

ASSOCIACIÓ PER
A LA SALVAGUARDA
DEL PATRIMONI
ENREGISTRAT (A.S.P.E.)

El Cant Coral a Catalunya
a 78 rpm
1906 - 1952

1 CANÇÓ (F. Bove i Soler) HAVANERA Solistes de l'Orfèu Vilafraquil	3:01	13 HIMNO OFICIAL DEL XXXV CONGRESO EUCARÍSTICO INTERNACIONAL (Barcelona 1952) (J. M. Pousa - L. de Arambur) Orfèu Laudate i Banda Repintento Juan 25	3:31
2 JORN DE PASQUA (F. Bove i Soler) MASURKA Solistes de l'Orfèu Vilafraquil	2:53	14 LA FESTA MAJOR DE VILAXICA (Pere Moya) SARDANA Schola Cantorum i Orfeons Montserrat, Sants i Còpia Barcelona	3:12
3 EL CANT DEL POBLE (Gines-Sagana) HIMNE Els Cent Homes d'en Fontbernat i Còpia Borna	2:29	15 EL CANT DELS OCELLS (Arrestització Lluís Millet) Capilla Clásica Polifónica del FAD	3:11
4 CANTA I VOLA QUE FA SOL (A. Vives) Orfèu Donostiarra	2:49	16 CANÇÓ DE LA MORENETA (A. Nolas) Escolania del Monasterio de Montserrat	2:52
5 ELS PESCADORS (J. A. Clavé) Coros Violeta de Clavé	7:41	17 LES GINESTERES (J. Maragall - J. Balcells) Orfèu Gracienc	3:05
6 LA SARDANA DE LES MONJES (sic) (Mora-González) Orfèu Badaloni	2:50	18 ESTER (Josep Anselm Clavé) POLCA PASTORIL Orfèu Gracienc	5:36
7 HIMNE DE LA FEDERACIÓ DE JOVES CRISTIANS DE CATALUNYA (lleugues) Escola Coral de la F.J.C. de C. i Còpia Professors de la Banda Municipal de Barcelona	1:58	19 EL DESEMBRE CONGELAT (J. M. Pà) Coro Infantil Escuela Bonanova H.E.C. de Barcelona	2:56
8 LA MAQUINISTA (Clavé) Coro Esterpe con acompañamiento orquesta	3:12	20 LA PASTORA (Arrestització E. Martín) Grupo de niñas de las clases de música de la Academia Condal y Orquesta	2:28
9 LOS NETS DELS ALMOGAVERS La Sociedad Coral Esterpe	1:18	21 OCELLADA (Joaquín) Orfèu Català	7:06
10 L'ÀNGEL DE LA SON (A. Mestres i de Gispert) Orfèu Ciegos de Santa Lucía	2:39	22 SOTA DEL OLM (sic) (Mora) Orfèu Català	2:12
11 ANANT AL BOSCH (P. Godes) POTPOURRI Orq. Crazy Boys i l'Orfèu Sarrianeu	2:57	23 LES FIGURES DEL PESSEBRE (B. Gossard) Coros Mixtos de l'Institut Català	5:41
12 HIMNO A LA VIRGEN DEL PILAR Marcos Redondo y Orfèu de Sarrià con órgano	3:16	Els nostres CDs els podeu trobar a la nostra Seu Social: Oficines de l'empresa The Project, Diagonal, 482, 2n, 2a. 08006 - Barcelona	

Any 2010

ASPE

ASSOCIACIÓ PER A
LA SALVAGUARDA DEL
PATRIMONI ENREGISTRAT

Pilar Alonso

Cuplet català

1 LES CAMELLES (Misterio y Pérez Martínez)	2:55	14 EL NOI DE LA MARE (Santos Albors y Pérez Martínez)	3:18
2 LA BALLADORA (Misterio y Zamacois)	3:20	15 ROSSEDET (F. Casals y Quirós)	2:54
3 ELS TRES TOMS (Misterio y Zamacois)	2:49	16 CATALANINA DA FIGUEIRAS. Fado (Misterio y Quirós)	3:07
4 LA SERVANTA BONICA (Iglesias y Morera)	3:13	17 L'ECLIPSI (Misterio y Casamoz)	3:23
5 L'ESCOLANET (V. A. Llobet y Zamacois)	3:22	18 LA SOLFEJADORA (Montero, Aznar y Casamoz)	3:18
6 ELS FOCHS ARTIFICIALS (Misterio, Quirós y Borrull)	3:17	19 BANYES DE SOL (Nieto de Molina y Sagi-Barba)	3:15
7 L'ORFEONISTA (Llurba y Pérez Martínez)	3:15	20 LA FILLA D'EN NANDU (Misterio y Casamoz)	3:38
8 PASCUA FLORIDA (Llurba, Lito y Pérez Martínez)	3:12	21 EL XARRIC XARRAC (Misterio y Quirós)	2:36
9 A LA PORTAFERRISA (Misterio y Borrull)	3:31	22 L'AUTOBUS (Misterio y Casamoz)	2:47
10 MARIETA DE L'ULL VIU (F. Casals y Pérez Martínez)	2:53	23 CANÇÓ DE VENTALL (Martíu y Quirós)	3:13
11 ... ÉS EL TANVIA (Misterio y Casamoz)	3:05	24 JO VUI SER MISS (Misterio y Casamoz)	3:11
12 ELS MOSSOS DE L'ESQUADRA (Misterio, Quirós y Borrull)	3:45	25 TOT PEL PIS (V. Andrés, Vilan y Quirós)	2:26
13 L'OMBREL·LA (F. Casals, Nieto de Molina y Quirós)	3:15		

Nota: En tots els discos, s'ha fet transcripció literal
de les seves etiquetes, respectant l'ortografia original.

Tots aquests CD's els podeu aconseguir personalment adreçant-vos a:

- La Nostra Seu Social. Oficines empresa **THE PROJECT**. Diagonal, 482 2n. 2na. Barcelona.
- Antiguitats Anamorfosis. Baixada de Santa Eulàlia, 4. Barcelona.

També ho podeu fer contactant amb qualsevol membre de la Junta Directiva que s'esmenten a la plana 2.

Demanen 10 €/unitat en concepte de subvenció + despeses de tramesa. Una altra possibilitat és fer-se soci d'ASPE i rebre'ls gratuïtament.

carlosmb

78 rpm Records & Cylinders

Mi nombre es Carlos Martín, vivo en Madrid, España. Desde el año 2000 mi actividad está centrada en la venta de discos de 78 rpm ("discos de pizarra") y cilindros de fonógrafo. El cliente tiene dos vías para adquirir estos artículos cuando acude a carlosmb: solicitando un listado a precio fijo con los discos del intérprete o género que le interesa (el cual se le envía personalmente), o participando en alguna de las cuatro subastas que cada año realizo:

Marzo (del 1 de Marzo al 15 de Abril)

Junio (del 1 de Junio al 15 de Julio)

Septiembre (del 1 de Septiembre al 15 de Octubre)

Diciembre (del 1 de Diciembre al 15 de Enero)

Cada uno de estos catálogos contiene unos 1.000 discos de 78 rpm, los cuales pueden consultarse en la página web o en el catálogo en papel (se envía sin cargo alguno).

También dispongo en stock de álbumes para discos de 25 y 30 cm, o sobres nuevos de las citadas medidas.

Anteriormente a esta actividad profesional y desde 2000 de forma paralela, colecciono todo tipo de grabaciones y documentos relacionados con el género flamenco: cilindros de fonógrafo, discos de 78 rpm, "acetatos", catálogos de discos, fotos etc. Por lo tanto, estoy siempre abierto a toda propuesta, información u oferta que se me plantee al respecto.

Contacto:

carlosmb

78 rpm Records & Cylinders

(Carlos Martín Ballester)

San Luciano 3 - sot 1

Madrid 28041, Spain

www.carlosmb.com

info@carlosmb.com Tel (34) 630 058 687

Fax (34) 913 178 363